

Andrzej Gindrych, Włodzimierz Pela

Pułtusk, woj. ciechanowskie. Rynek

Informator Archeologiczny : badania 12, 197

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

prawdopodobniej grobami symbolicznymi.

Dokumentacja znajduje się w WKZ w Lesznie.

Badania zostały zakończone.

PULTUSK
woj. ciechanowskie
Rynek

Ciechanowskie Towarzystwo Naukowe, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Ciechanowie

Badania prowadzili mgr Andrzej Gindrych i mgr Włodzimierz Pela /autor sprawozdania/. Finansował WKZ w Ciechanowie. Pierwszy sezon badań. Przyrodowa osada wczesnośredniowieczna XII-XIII w., rynek średniowieczny i nowożytny XIV-XVIII wiek.

Badania miały charakter ratowniczy, poprzedzały prace ziemne związane z wykonaniem kolektora. Zadaniem ich było rozpoznanie układu stratygraficznego warstw kulturowych na odcinku ciągnącego się wzdłuż dłuższego boku rynku na jezdni pomiędzy Ratuszem a północno-wschodnią pierzeją rynku /od dzwonnicy do gmachu sądu/. Na odcinku tym długości około 400 m wykonano 13 wykopów archeologicznych o łącznej długości 70 metrów i szerokości 3 metry każdy.

Badania dostarczyły bogatego materiału źródłowego do ustalenia dziejów miasta. W pobliżu zamku, przy gmachu sądu, natrafiono na półziemianki prawdopodobnie czworoboczne z materiałem zabytkowym /naczynia, noże, oścień do łowienia ryb, grzędziła, żarna obrotowe/ pozwalającym datować je na przełom XII/XIII wieku ewentualnie początek XIII wieku. Obiekty te wiązać można albo z osadą poprzedzającą gród pultuski albo z podgrodzem. Nad półziemiankami występują nawarstwienia z materiałem zabytkowym pochodzącym z tego samego okresu - powstałe, być może, podczas wykonywania fosy.

W kolejnych wykopach, bliżej ratusza, natrafiono na warstwy kulturowe związane z początkami i rozwojem miasta od XIV do XVIII wieku. Dostarczyły one dużej ilości przedmiotów mówiących o życiu codziennym mieszkańców: fragmentów naczyń i kafli garnkowych, obuwia i pochewek ze skóry, przedmiotów metalowych - noży, ostróg, podków, okuć, tkanin i plecionki z łyka. Natrafiono na ślady zabudowy terenu rynku - pozostałość piwnic domu? Brak natomiast pozostałości utwardzania powierzchni rynku poza wątpliwymi XVII-wiecznymi brukami. Stratygrafia przestrzenna wskazuje także, że teren użytkowania rynku był mniejszy w okresie od XIV do XVIII wieku niż obecnie.

Prowadzony będzie nadzór archeologiczny nad pracami ziemnymi.